

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Evy Sakálovej a JUDr. Petra Priehodu v právnej veci žalobcu **JUDr. E. N.**, správcu konkurznej podstaty úpadcu T V, so sídlom v T, proti žalovaným **1/ JUDr. D. P.**, správcovi konkurznej podstaty úpadcu T, so sídlom v T a **2/ Ing. J. C.**, správcovi konkurznej podstaty úpadcu S, V, so sídlom v B, za vedľajšej účasti **L. R.**, bývajúceho v T, zastúpeného JUDr. T. S., advokátom so sídlom v T a obchodnej spoločnosti **M.**, so sídlom v Ž, zastúpenej JUDr. P. G., advokátkou so sídlom v B, oboch na strane žalobcu, o **určenie vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 13 C 279/1999, o dovolaní **Ing. L. K.**, bývajúceho v D, zastúpeného JUDr. J. H., advokátom so sídlom v B, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 31. mája 2005 sp.zn. 23 Co 69/05 rozhodol

t a k t o :

Dovolanie Ing. L. K. **z a m i e t a .**

Žalovaným nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trnava uznesením zo 16. decembra 2004 č.k. 13 C 279/99-393 pripustil zmenu účastníka na strane žalobcu tak, že súhlasil, aby ten z konania vystúpil a aby na jeho miesto vstúpil Ing. L. K.. Takto rozhodol vychádzajúc zo záveru, že boli splnené podmienky na vyhovie návrhu Ing. L. K. na zmenu žalobcu v zmysle ustanovenia § 92 ods. 2 O.s.p., pretože po začatí konania došlo najskôr „Zmluvou o prevode pohľadávok a ostatných práv“

uzavretou 7.6.2002 medzi žalobcom (správcom konkurznej podstaty) a Ing. J. Z. k prevodu práv, o ktorých sa koná, na Ing. Z. a následne „Zmluvou o prevode pohľadávok a ostatných práv“ z toho istého dňa postúpil Ing. Z. tieto práva Ing. K.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd na odvolanie žalovaného 1/ uznesením z 31. mája 2005 sp.zn. 23 Co 69/05 uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh na zmenu účastníka na strane žalobcu zamietol. Na rozdiel od prvostupňového súdu bol toho názoru, že zmluva, o ktorú Ing. K. oprel svoj návrh, nie je takou právnou skutočnosťou, s ktorou by právne predpisy spájali prevod práv, o ktorých sa koná. Predmetom konania je totiž vlastnícke právo štátu k nehnuteľnostiam označeným v žalobe a taká skutočnosť, s ktorou by bolo možné spájať prevod tohto práva na Ing. K., nenastala.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie Ing. L. K. Žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci týmto súdom. Poukazoval na to, že súhlas žalovaného 1/ so zmenou žalobcu zákon nevyžaduje, preto jeho odvolanie mal odvolací súd zamietnuť. Vyčítal odvolaciemu súdu tiež nesprávny záver o neurčitosti prejavu vôle žalobcu, ktorým mal vysloviť súhlas s navrhovanou zmenou.

Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu navrhli tento mimoriadny opravný prostriedok ako neopodstatnený zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému uzneseniu odvolacieho súdu oprávnenou osobou (v tej časti konania, v ktorej sa rozhoduje v zmysle ustanovenia § 92 ods. 3 O.s.p. o návrhu na zmenu účastníka podanom niekým iným než účastníkom, treba za účastníka konania považovať i tento iný subjekt.) v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.), že ide o uznesenie, proti ktorému je prípustné (§ 239 ods. 1 O.s.p.), a že vzhľadom na návrh žalovaného 1/ (u ktorého bol zo všetkých účastníkov najskôr vyhlásený konkurz s účinkami prerušenia konania) pokračovať v konaní možno dovolanie prejednať, preskúmal napadnuté uznesenie bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 1 veta za bodkočiarkou O.s.p.) a dospel k záveru, že je správne.

Dovolací súd je podľa ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. viazaný uplatneným dovolacím dôvodom; z úradnej povinnosti skúma iba vady uvedené v § 237 O.s.p., a iné vady konania len vtedy, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vady v zmysle § 237 O.s.p. a iné vady konania neboli dovolaním namietané a zo súdneho spisu nevyplývajú. Dovolací súd preto skúmal správnosť napadnutého uznesenia z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu, a to právneho posúdenia veci.

Ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania na miesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli (§ 92 ods. 2 O.s.p.).

Súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v odseku 2, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa; súhlas odporcu alebo toho, kto má vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžaduje (§ 92 ods. 3 prvá veta O.s.p.).

V citovanom ustanovení § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. je upravené procesné nástupníctvo, ku ktorému dochádza v súvislosti s hmotnoprávnou univerzálnou alebo singulárnou sukcesiou práva alebo povinnosti, ktorá nastala po začatí konania (za konania) bez toho, aby účastník stratil spôsobilosť byť účastníkom konania. Ak dôjde k hmotnoprávnej sukcesii v dôsledku toho, že účastník stratil spôsobilosť byť účastníkom konania (napr. z dôvodu dedenia), postupuje sa podľa § 107 O.s.p.

Od procesného nástupníctva v zmysle § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. treba odlíšiť pristúpenie ďalšieho účastníka do konania podľa § 92 ods. 1 O.s.p. a zámenu účastníka podľa § 92 ods. 4 O.s.p. Zmyslom pristúpenia ďalšieho účastníka do konania a zámény niektorého z doterajších účastníkov za iného účastníka je odstránenie nedostatku aktívnej alebo pasívnej vecnej legitímácie, ktorý tu bol už v dobe začatia konania a ktorý by inak viedol k zamietnutiu žaloby, pričom sa ukazuje, že je hospodárne, aby vec bola prejednaná a rozhodnutá v rámci už začatého konania aj voči ďalšej alebo proti inej osobe. Ak nastane právna skutočnosť, ktorá má za následok zmenu vo vecnej legitímácii, až v priebehu konania, rieši tým vzniklú situáciu práve § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. Pod vecnou legitímáciou treba rozumieť stav vyplývajúci

z hmotného práva, t.j. že žalobca alebo žalovaný je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo povinnosti.

Ak nastane po začatí konania právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktoré v konaní ide (v dôsledku univerzálnej alebo singulárnej sukcesie), nemá to samo osebe vplyv na okruh účastníkov konania, vymedzený podľa § 90 O.s.p. K procesnému nástupníctvu môže dôjsť len vtedy, ak s poukazom na konkrétnu právnu skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prechod práv alebo povinností, o ktoré v konaní ide, je podaný návrh, aby nadobúdateľ práva alebo povinnosti vstúpil do konania na miesto doterajšieho účastníka. Súd vyhovie návrhu, ak bude preukázané, že nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností na iného, že táto skutočnosť sa týka práv alebo povinností, o ktoré v konaní ide, a že táto právna skutočnosť nastala po začatí konania. Súd skúma, či vôbec ide o právnu skutočnosť, či ide o takú právnu skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností (teda či nejde o takú právnu skutočnosť, ktorá podľa právnych predpisov nemôže mať za následok prevod alebo prechod práv alebo povinností), či skutočne nastala (teda napr. že zmluva o postúpení pohľadávky bola skutočne uzavretá) a či je v konkrétnom prípade spôsobilá mať za následok prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná. Otázkou, či tvrdené právo (povinnosť), ktoré malo byť prevedené alebo malo prejsť na iného, tu naozaj je alebo či skutočne bolo prevedené, sa súd nezaoberá, lebo sa týka už posúdenia veci samej, ku ktorému sa vyjadruje len v rozhodnutí o veci samej. Ten, kto návrh podáva, je povinný tvrdiť rozhodné okolnosti a nesie nepriaznivé následky vyplývajúce z toho, že nebudú v konaní zistené.

V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že predmetom konania bolo určenie vlastníckeho práva štátu k nehnuteľnostiam označeným v žalobe. Žalobca odôvodňoval svoj naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva štátu tým, že zo zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku vyplývajú pre neho práva a povinnosti pri hospodárení so štátnym majetkom, teda aj povinnosť chrániť tento majetok v jeho správe. Podľa „Zmluvy o prevode pohľadávok a ostatných práv“ uzavretej 7.6.2002 medzi žalobcom ako predávajúcim a Ing. J. Z. ako kupujúcim a následne podľa ďalšej takejto zmluvy uzavretej toho istého dňa medzi Ing. Z. ako predávajúcim a Ing. L. K. ako kupujúcim mali byť predmetom prevodu okrem špecifikovaných pohľadávok aj práva zo súdnych sporov a práva k majetku neoprávnene prevedené na žalovaného 1/ v rozpore s privatizačným projektom.

Vzhľadom na zistené okolnosti dovolací súd považuje za správny právny záver odvolacieho súdu, podľa ktorého len samotná označená zmluva, nepostačovala pre záver, že sú splnené podmienky na vyhovie návrhu na zmenu žalobcu v zmysle ustanovenia § 92 ods. 3 O.s.p. Aj keby bol dovolateľ v návrhu na zmenu žalobcu tvrdil, že je nadobúdateľom vlastníckeho práva štátu k nehnuteľnostiam, ku ktorým sa má určiť vlastnícke právo štátu (v návrhu tvrdil len, že je vlastníkom práv v súdnom spore), len samotná zmluva, ktorou mal tieto práva nadobudnúť, nebola bez ďalšej právnej skutočnosti (ktorú netvrdil a teda ani nepreukazoval) spôsobilá mať za následok prevod týchto práv. Vlastnícke právo k nehnuteľným veciam sa pri zmluvných prevodoch zásadne nadobúda vkladom (intabuláciou) do katastra nehnuteľností podľa zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov, pokiaľ osobitný zákon nestanovuje inak (§ 133 ods. 2 Obč. zákonníka). Pokiaľ chcel tvrdiť, že nadobudol práva prislúchajúce žalobcovi, teda právo hospodárenia k označenému majetku vo vlastníctve štátu, tak prechod takýchto práv s označenou zmluvou nemožno spájať, pretože ho právne predpisy vôbec neumožňujú. Právo hospodárenia k majetku štátu v zmysle zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku môže totiž patriť len štátnemu podniku. A napokon ak dovolateľ mal podľa označenej zmluvy nadobudnúť len procesné práva v danom konaní, tak je postup podľa § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. vylúčený, pretože okrem nespôsobilosti zmluvy mať za následok prevod takýchto práv, prichádza postup podľa uvedeného ustanovenia (ako už bolo uvedené) do úvahy len pri zmene vo vecnej legitímácii, teda pri prevode alebo prechode práv alebo povinností vyplývajúcich z hmotného práva.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie Ing. L. K. ako nedôvodné zamietol (§ 243b ods. 1 veta pred bodkočiarkou O.s.p.).

Úspešným žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo im v súvislosti s ním žiadne nevznikli (§ 142 ods. 1 v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. novembra 2007

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :